

Målgruppsundersökning VVS-konsulter, 2016

Framtagen inom Ta vara på energin, branschsatsningen för ökad kunskap om fjärrvärme.

Om uppdraget – VVS-konsulter och fjärrvärme

Bakgrund & syfte

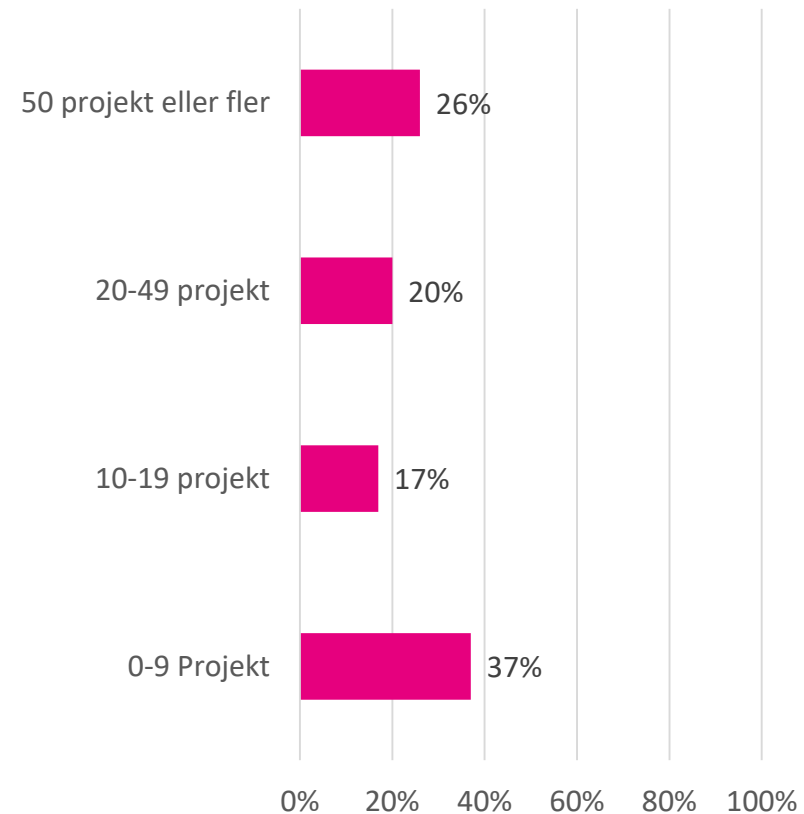
- Novus fick i uppgift att genomföra en studie bland 100 stycken VVS-konsulter som är med och ger råd när det gäller uppvärmningssystem i fastigheter. Företagen skulle vara större som mindre och spridda runt om i landet. Varje företag kan bara vara representerat en gång.
- Vi har sökt VVS-konsulter som är med i uppdragen och har en uppfattning om processen om, hur, vem och när man fattar beslut om värmesystem. Syftet har varit att se hur de resonerar runt uppvärmning av fastigheter i allmänhet och hur de ser på fjärrvärme i synnerhet.
- Målgruppen VVS-konsulter har i tidigare studier pekats ut som viktiga i beslutsprocessen och därför är det viktigt att förstå hur målgruppen tänker.

Metodbeskrivning

- Novus köpte in urval från adressleverantören PAR som telefonnummersattes. Vi exkluderade VVS-konsulter som inte arbetar med fastigheter med uppvärmningssystem.
- Om vi inte fick tag på rätt person efterfrågade vi vem vi skulle kontakta istället. De 100 intervjuerna är därför genomförda bara bland dem som har rätt ansvar.
- Undersökningen genomfördes med hjälp av semikvalitativa telefonintervjuer. Det var några få erfarna intervjuare som genomförde alla intervjuer och de hade fått en brief innan om vad uppdraget handlade om. Telefonintervjuer genomfördes under perioden 6-18 oktober.
- Svarefrekvens mot nettourval låg på 38% vilket är normalt i en sådan målgrupp, som får betraktas som svår att få tag i. Bortfallsorsaker är främst "ej anträffade" efter 8 försök samt telefonsvarare.

I genomsnitt projekterar VVS-konsulterna i studien 46 projekt per år.

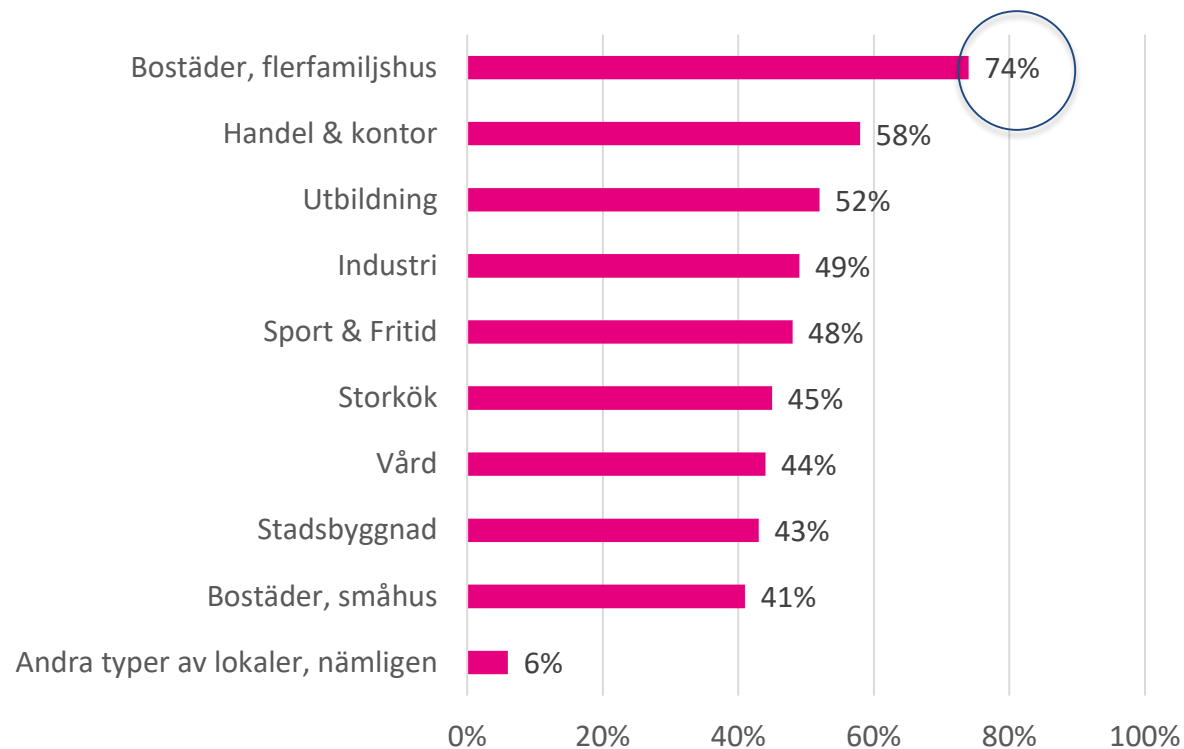
Hur många nya projekt som rör fastigheter och stadsbyggnad är ert företag med och projekterar varje år?

Bas: VVS-konsulter n=100

Det vanligaste uppdraget är att projektera bostäder och flerfamiljshus.

Vilka av följande typer av uppdrag brukar ni projektera när det gäller värmesystem?

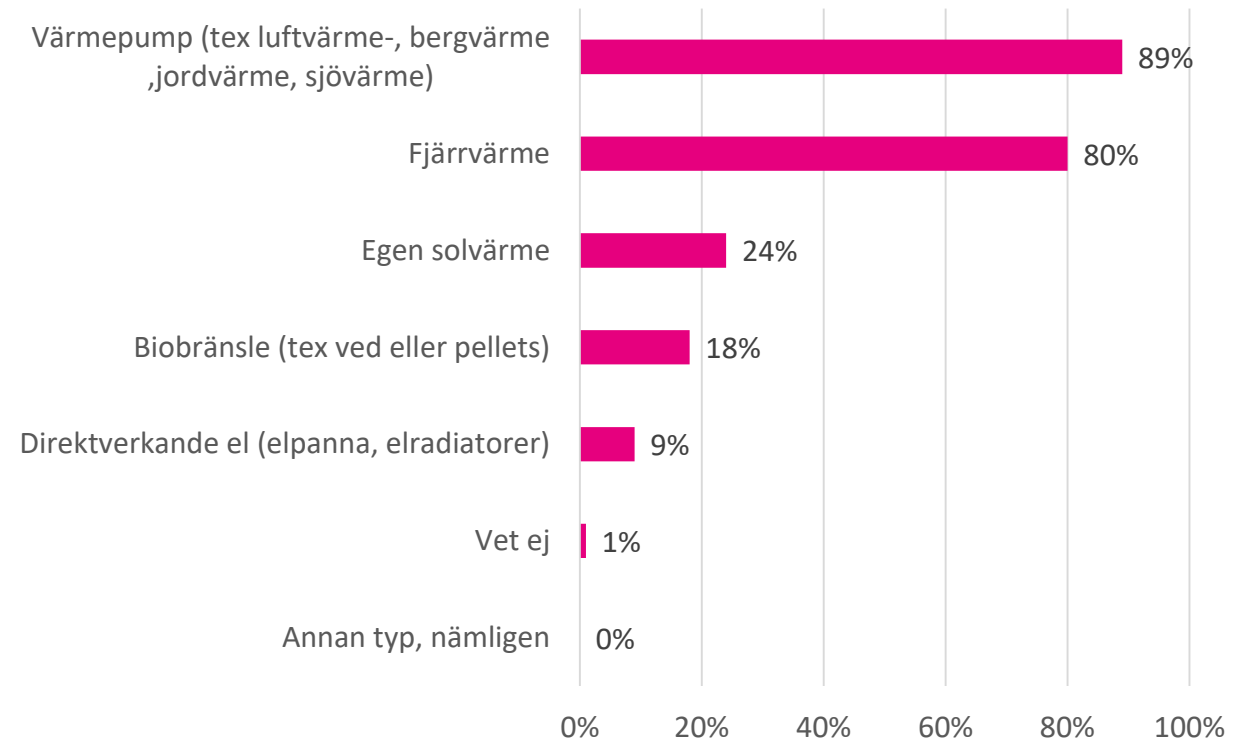

Bas: VVS-konsulter n=100

Vanligast är att värmepumpar installeras.

Vilket eller vilka uppvärmningssystem brukar det installeras i de fastigheter ni är med och projekterar?

Flera val möjliga.

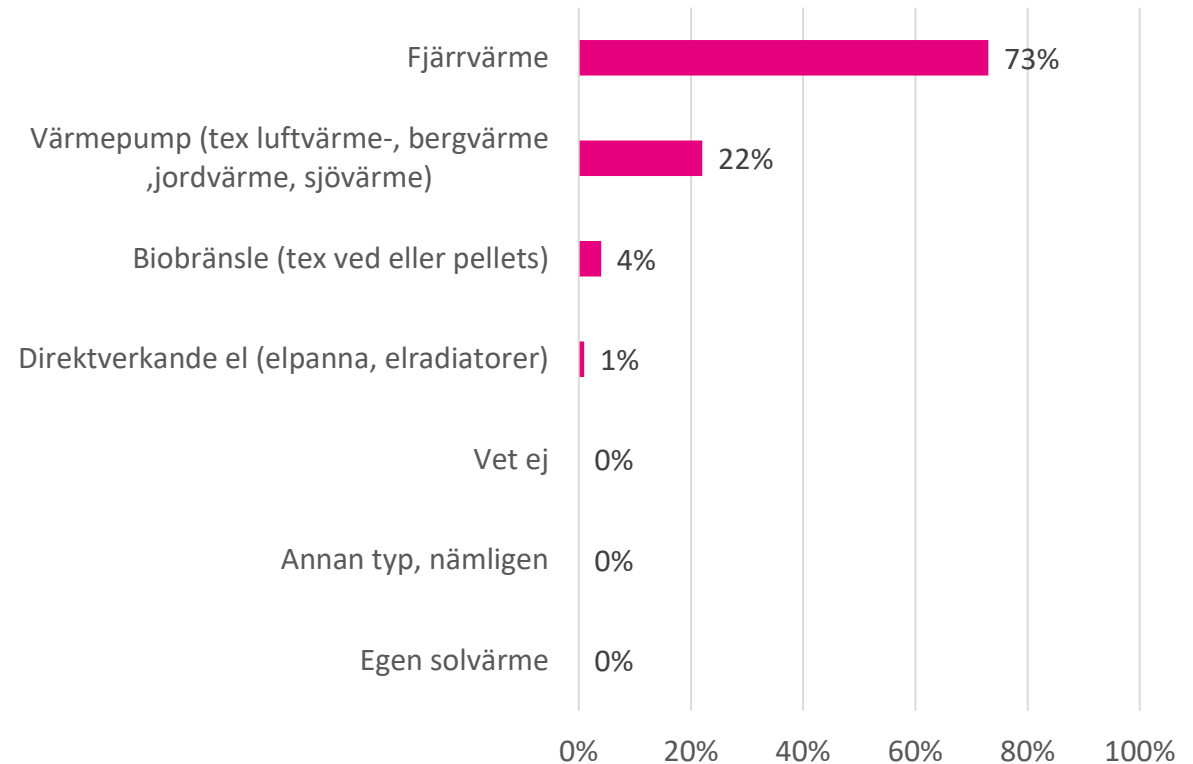

Bas: VVS-konsulter n=100

Fjärrvärme är vanligast förekommande i uppdragen.

Du uppgav i förra frågan flera uppvärmningssystem, vilket är det uppvärmningssystem som är vanligast förekommande i era uppdrag?

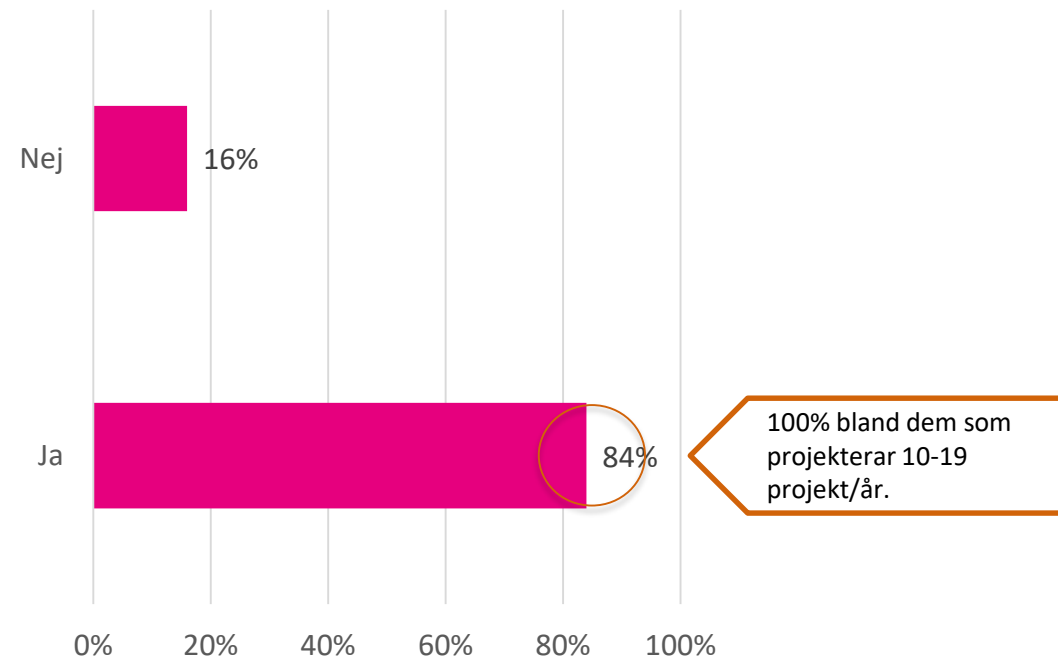
Endast ett svar

Bas: VVS-konsulter n=100

84% av VVS-konsulterna uppger att de är med och ger råd eller fattar beslut om vilket uppvärmningssystem som är lämpligast.

Är ni som VVS-konsulter med och ger råd eller fattar beslut när det ska bestämmas vilket uppvärmningssystem som är lämpligast i en ny fastighet?

Bas: VVS-konsulter n=100

Exempel på hur processen kan beskrivas. Läget och verksamheten i fastigheten är avgörande i början.

Mycket styrs beroende på platsen. Byggs fastigheter där man drar fram fjärrvärme blir valet oftast fjärrvärme. Om så inte är fallet kan tittas på husets storlek för att avgöra vilken typ av värmepump som skulle kunna vara aktuell.

Det handlar ju om att vi tittar på verksamhets-
huset och vad finns det för
anslutningssättning som är lämpligast.
Verksamhet och läge kan man säga.

Det baseras på LCC-
kalkyler gjorda på de
alternativ som finns i
närheten..

Det beror ofta på beställaren som kan ha en bestämd
åsikt i frågan. Sedan beror det på husens placering
vad som kan passa bäst..
I slutändan är det också en ekonomisk fråga där
kostnaden står i centrum.
När det gäller många mindre hus brukar bergvärme
vara det kostnadseffektivaste och då brukar vi välja
detta.

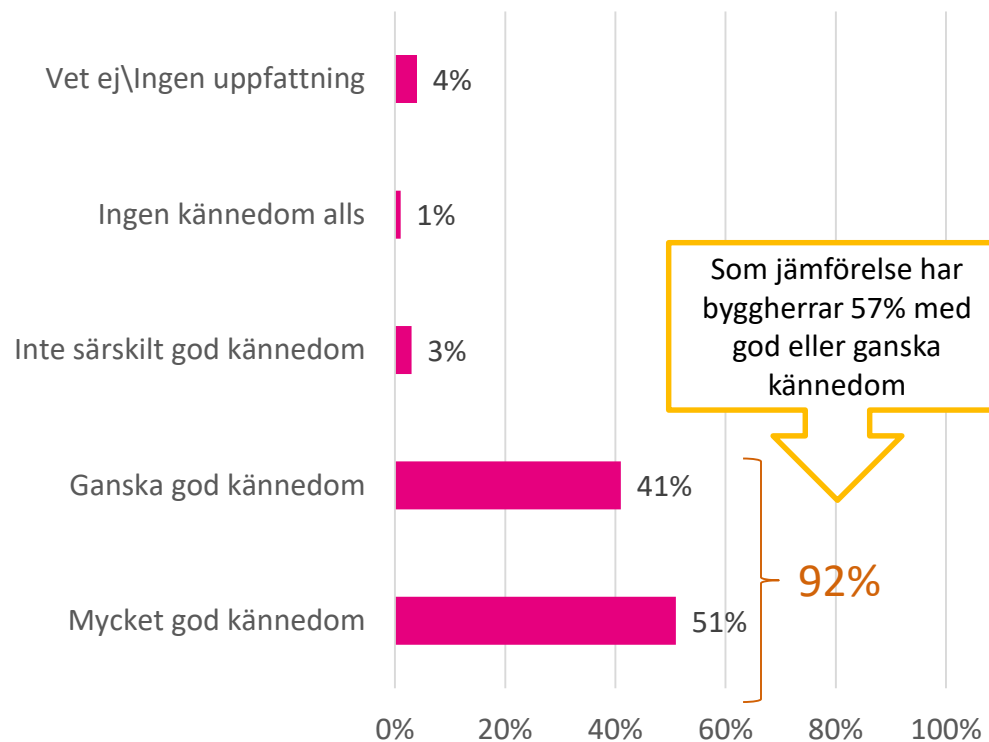
Vi jobbar som konsulter och ibland är vi
med tidigt skede och ger råd och ibland
har beställaren redan bestämt vilket
uppvärmningssystem som ska användas.
På det sättet kan processen skilja sig en
aning beroende på fall till fall.

Först gör vi en LCC-
beräkning som vi redovisar
för beställaren och sen
väljs det alternativ som är
mest lönsamt.

Bas: VVS-konsulter n=100

Kännedomen om fjärrvärme är mycket god bland VVS-konsulter.

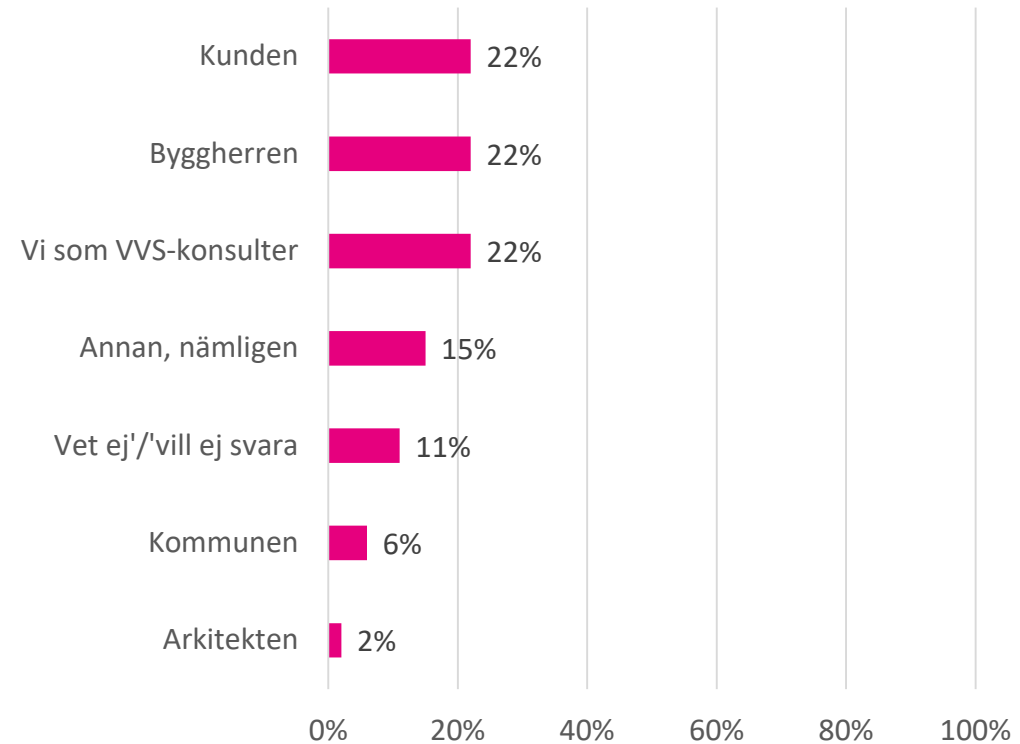
Hur upplever du att kännedomen om fjärrvärme är bland VVS-konsulter?

Bas: VVS-konsulter n=100

Det är lika ofta kunden, som byggherren och VVS-konsulten, som först brukar föreslå uppvärmningssystem

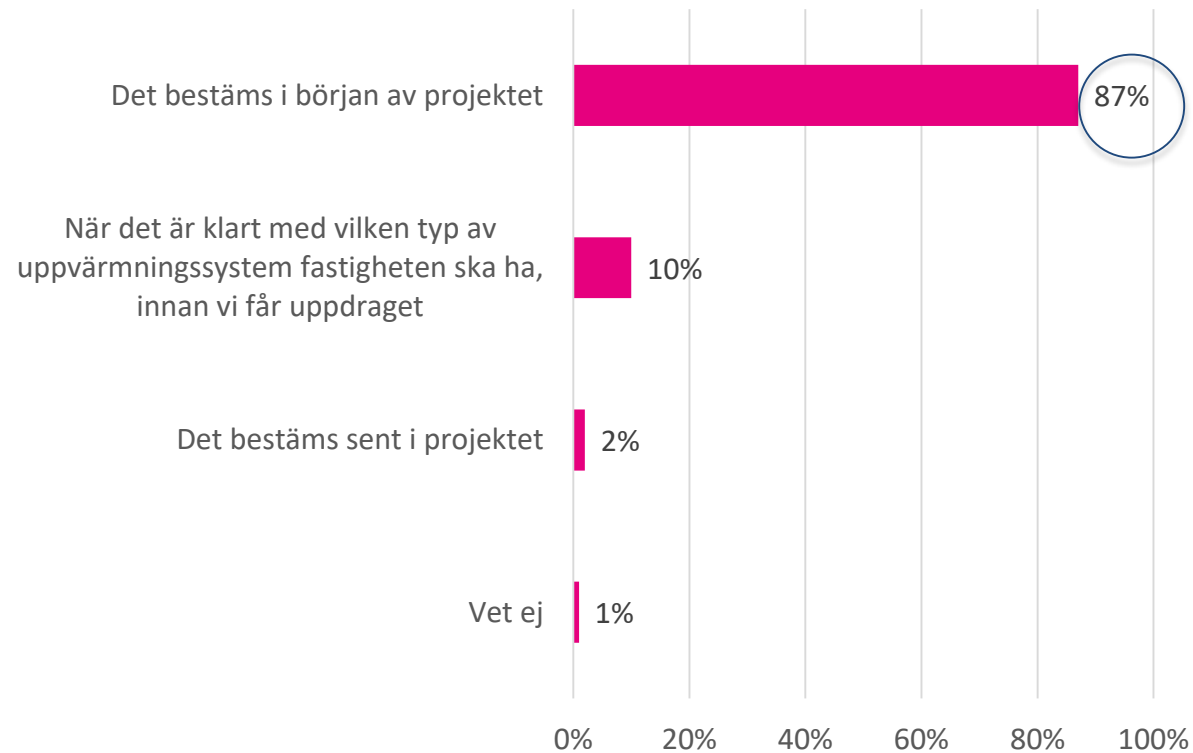
I de uppdrag som rör nyproduktion, vem brukar först föreslå vilket uppvärmningssystem som är lämpligast?

Bas: VVS-konsulter n=100

Nästan nio av tio VVS-konsulter uppger att man fattar beslut om uppvärmning i början av projekten.

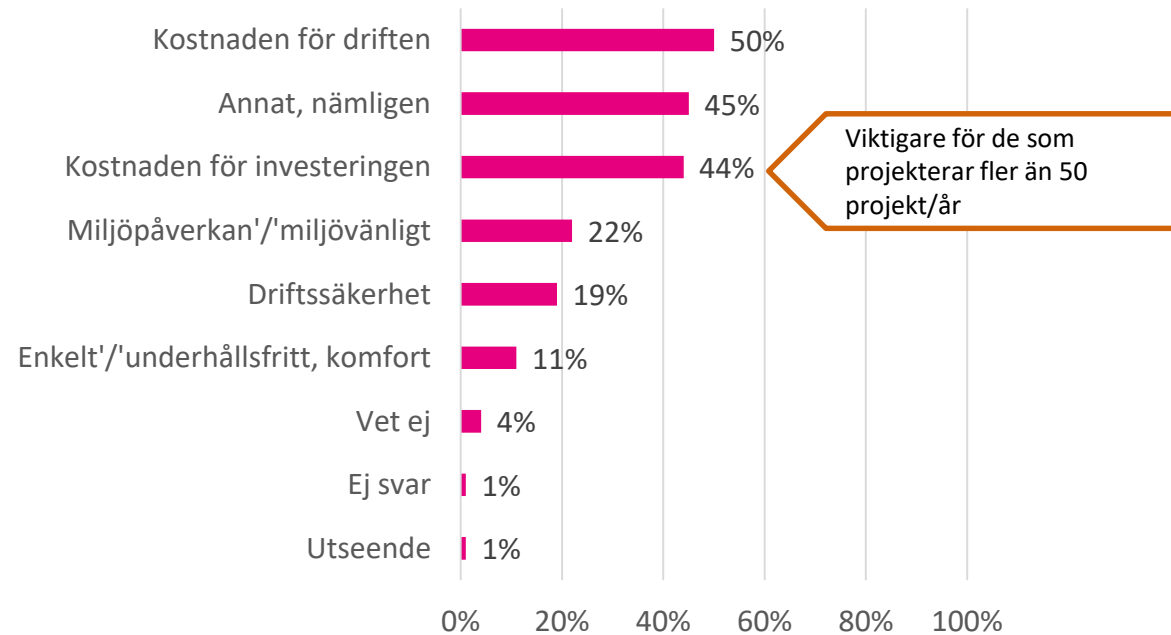
När kommer planeringen för uppvärmning in i era uppdrag?

Bas: VVS-konsulter n=100

De viktigaste faktorerna för valet är kostnaden för driften men också kostnaden för investeringen.

Vad är viktiga faktorer att ta hänsyn till när man ska välja uppvärmningssystem vid nybyggnationer?

Bas: VVS-konsulter n=100

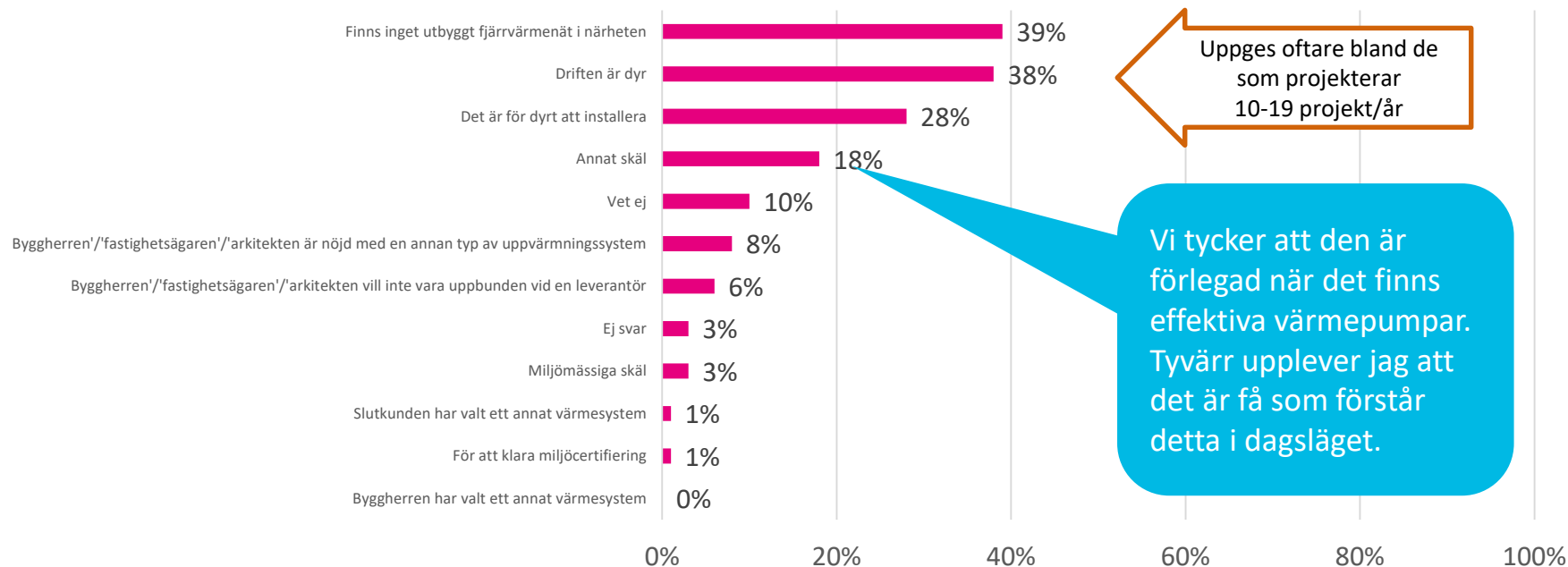
Andra viktiga faktorer att ta hänsyn till i valet av uppvärmningssystem vid nybyggnationer.

Bas: VVS-konsulter, n=100

De väljer bort fjärrvärme mest pga att det inte finns något utbyggt fjärrvärmenät i närheten samt dyr driftskostnad.

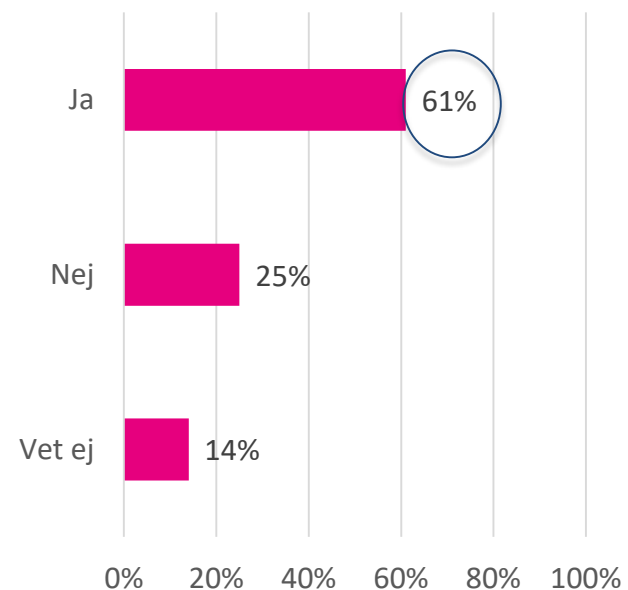
Det kan finnas olika anledningar till att man inte har fjärrvärme som uppvärmningskälla vid nyproduktion. Av vilka skäl väljer man bort fjärrvärme?

Bas: VVS-konsulter n=100

Sex av tio VVS-konsulter skulle föredra fjärrvärme om det fanns tillgängligt i närheten.

Om du som VVS-konsult fick välja uppvärmningssystem, skulle du föredra fjärrvärme om det fanns tillgängligt i närheten av projektplatsen?

Bas: VVS-konsulter n=100

Exempel på argument för att välja fjärrvärme om det fanns tillgängligt.

Jag tycker att det är mer lätthanterligt jämfört med andra värmekällor.
Det är klimatsmart, bra ekonomiskt.

Incitamentet med värmekostnaden är egentligen inte så stor, med tanke på att den rörliga kostnaden ofta kan dra iväg i kostnad.

Smidigt för brukaren, även om man förbinder sig att använda fjärrvärme.

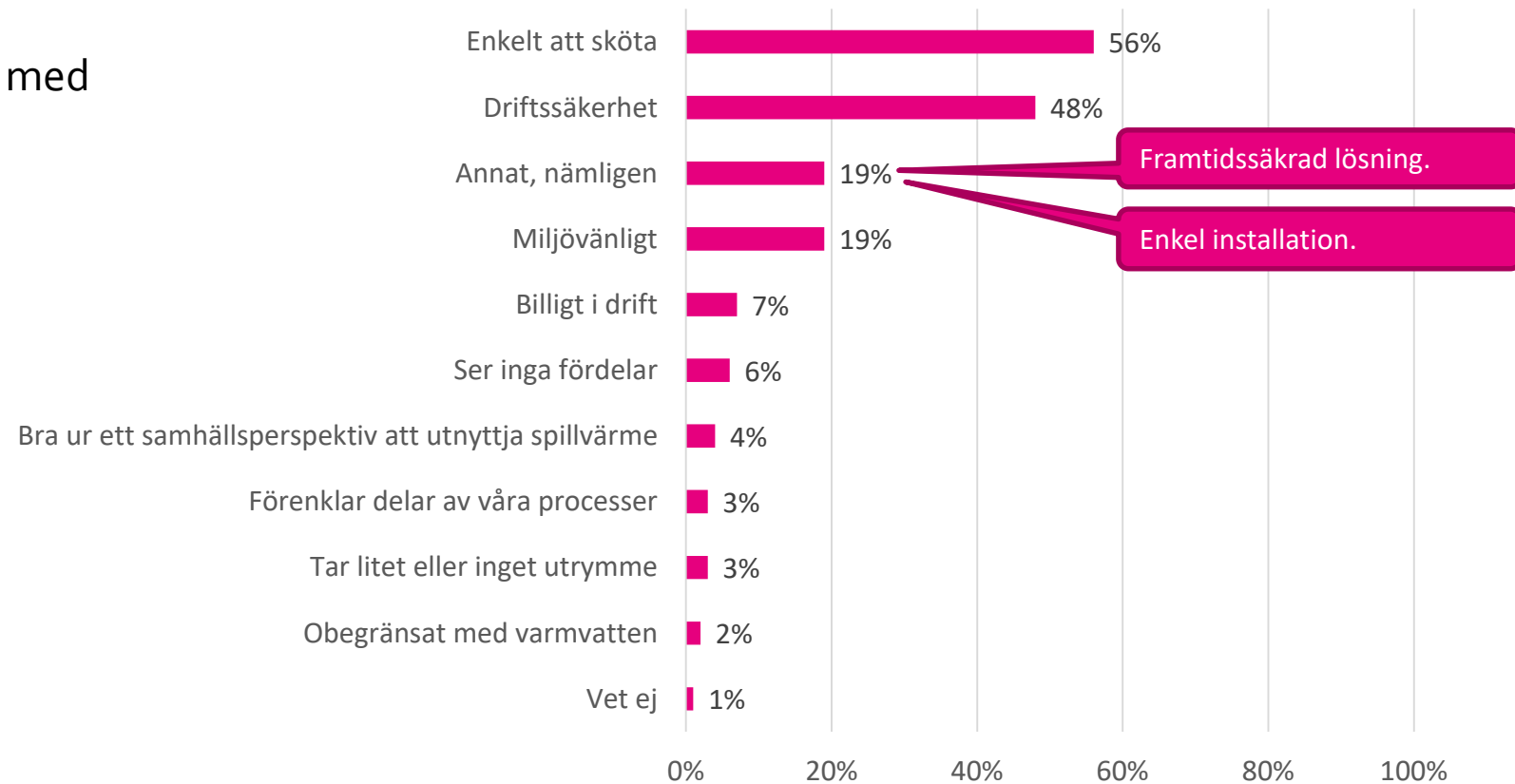
Så länge det fungerar väl så är det absolut förstahandsvalet; det är relativt enkla centraler med få delar som kan krångla.

Att det inte finns några andra helhetslösningar. Vi tittar på ett helhetsperspektiv.

Bas: VVS-konsulter som föredrar fjärrvärme

VVS-konsulternas främsta upplevda fördelar med fjärrvärme är enkelhet och driftsäkerhet.

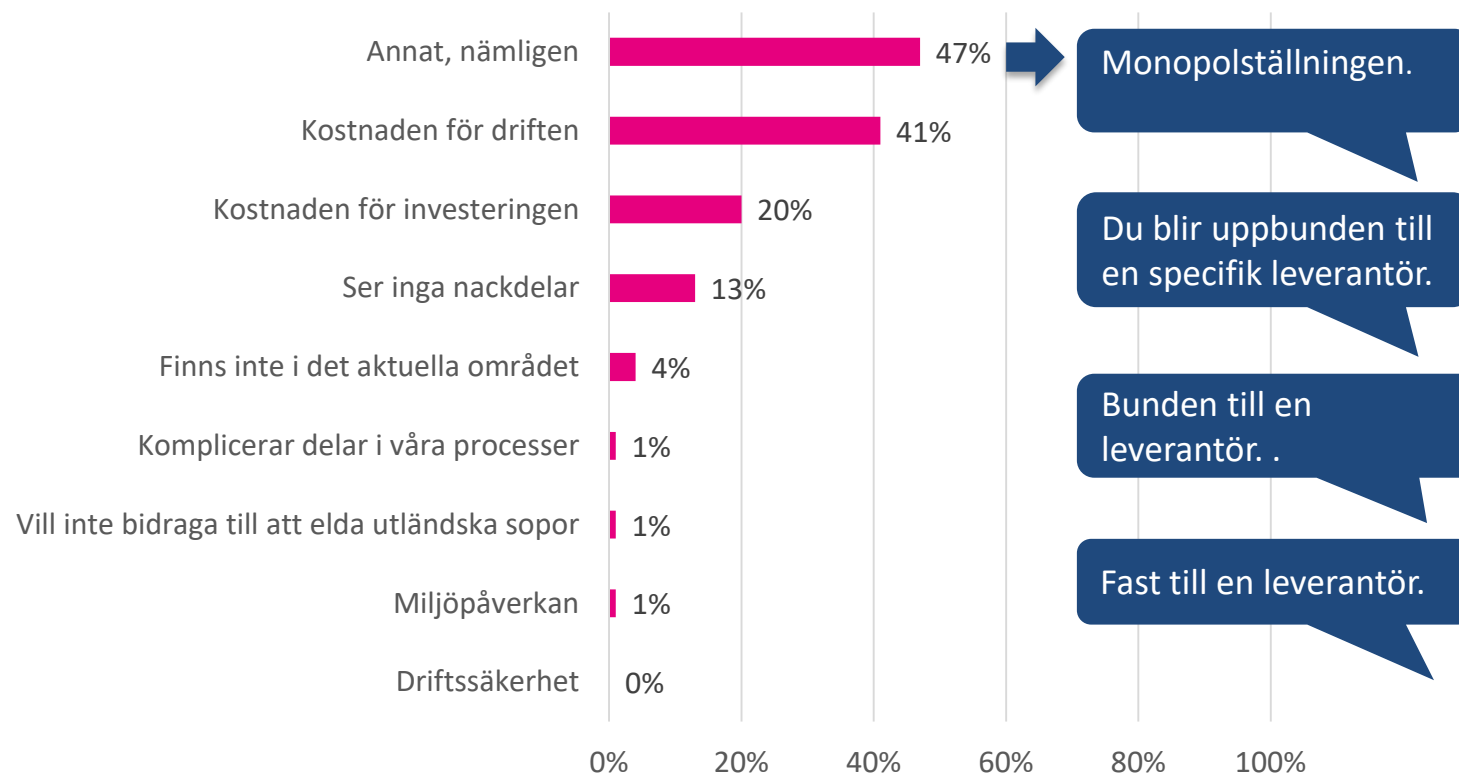
Vilka fördelar ser du med fjärrvärme?

Bas: VVS-konsulter n=100

VVS-konsulternas upplevda nackdelar med fjärrvärme är monopolsituationen, dvs man är fast vid en leverantör.

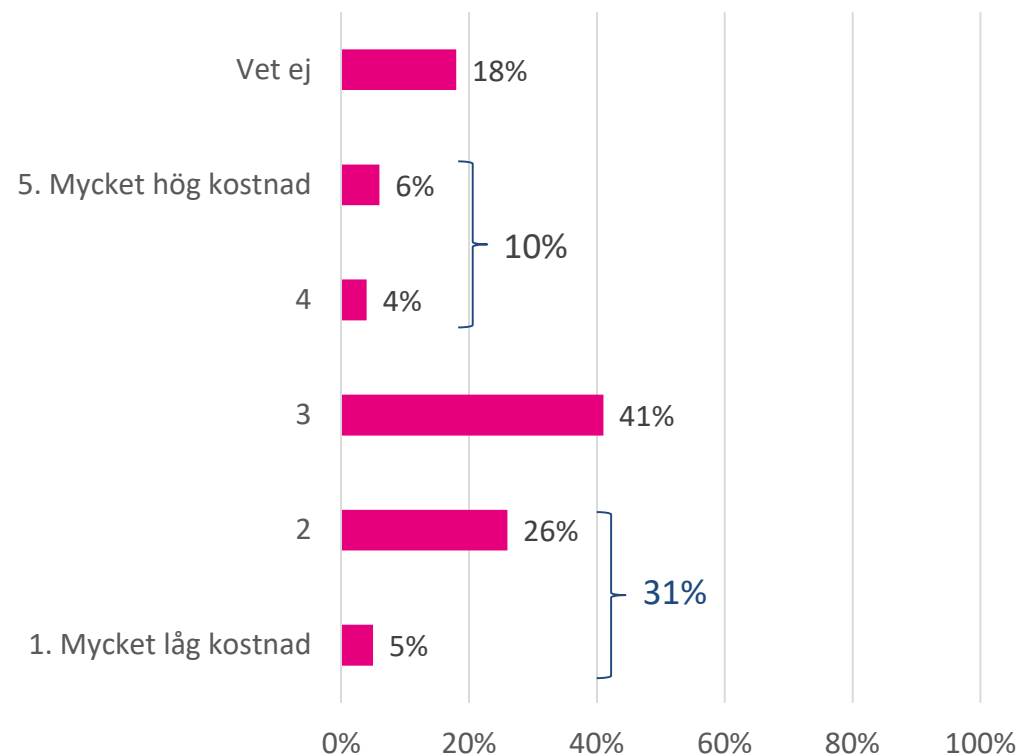
Vilka nackdelar ser du med fjärrvärme?

Bas: VVS-konsulter n=100

Fler VVS-konsulter uppfattar fjärrvärmens investeringskostnad som låg än de som uppfattar den som hög.

Om du tänker på den totala investeringskostnaden för fjärrvärme, hur låg eller hög uppfattar du den?

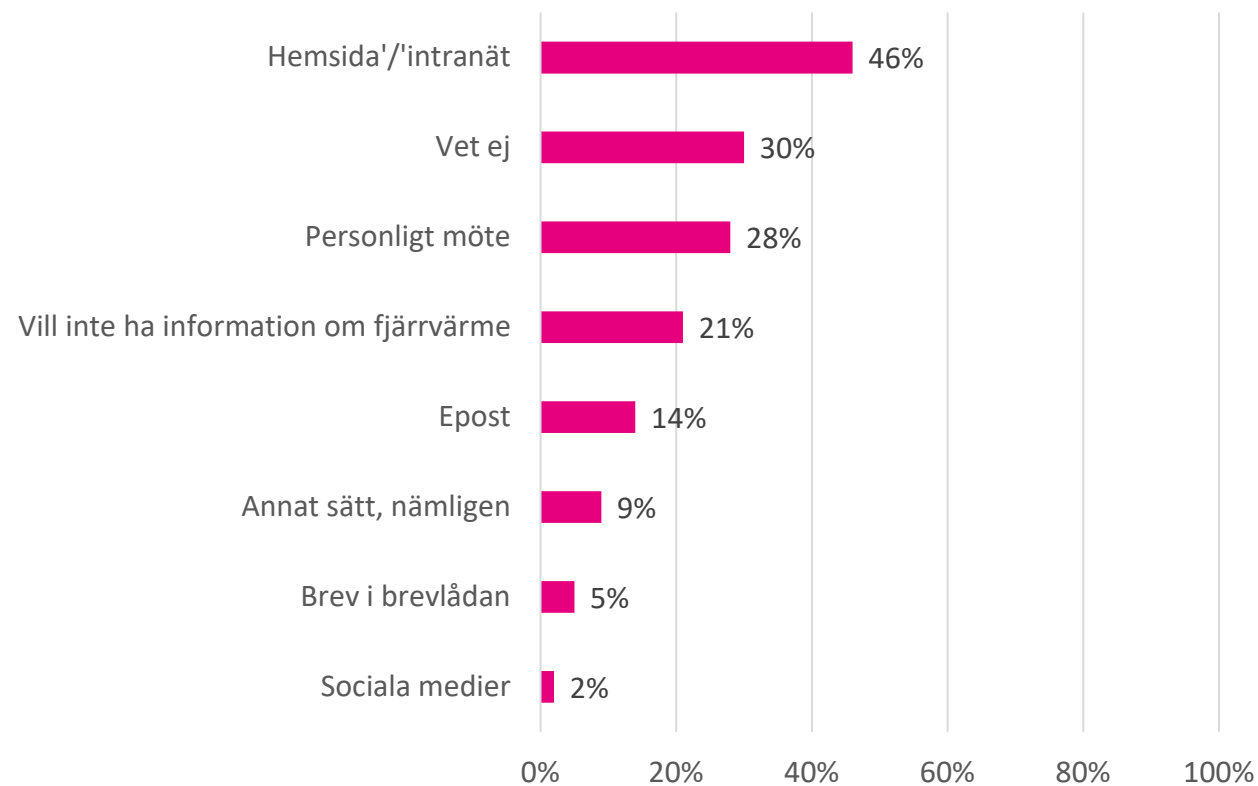

Bas: VVS-konsulter n=100

VVS-konsulterna uppger att de helst vill ha information om fjärrvärme via hemsida/intranät.

Hur skulle du vilja ha information om fjärrvärme?

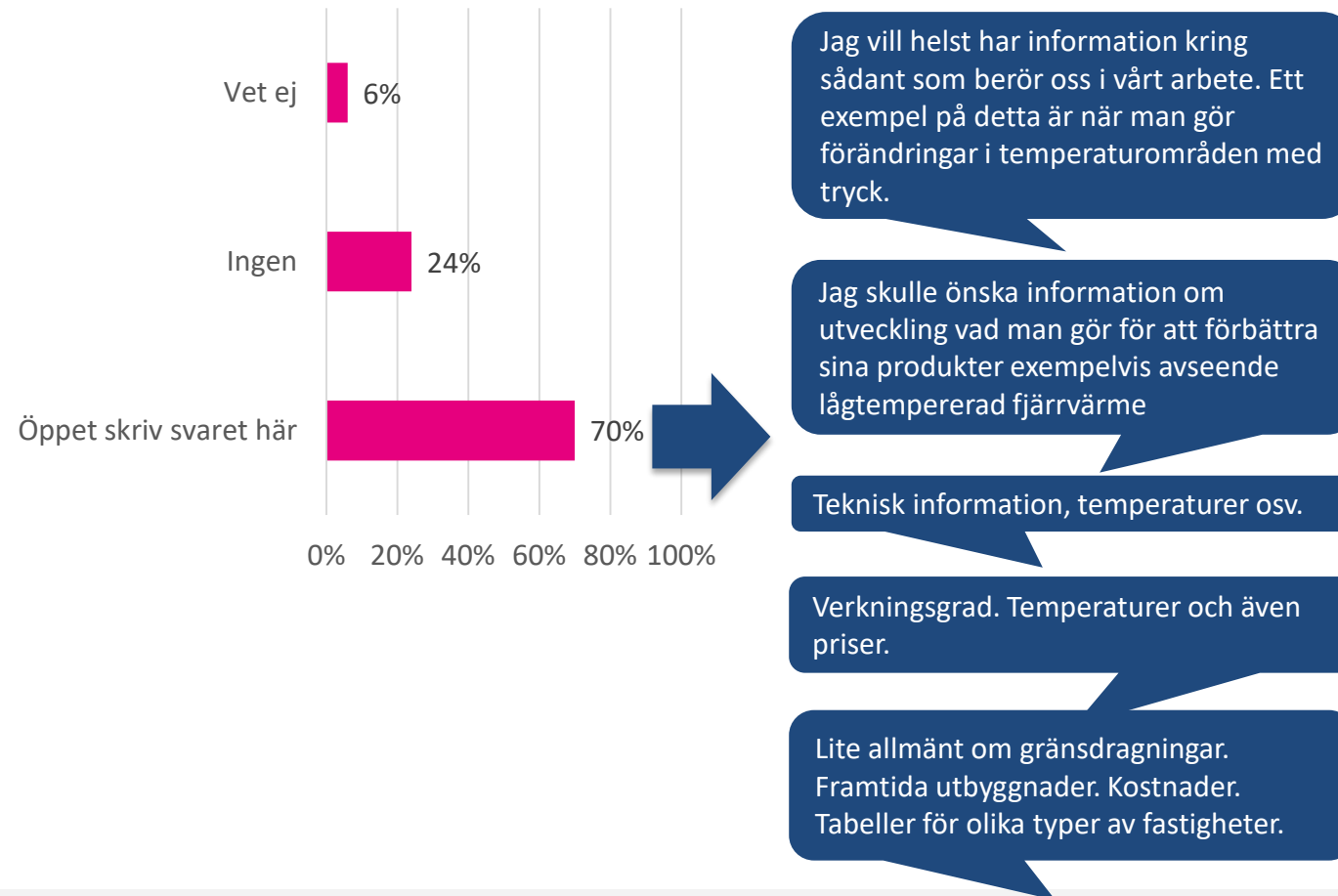
Flera svar möjliga.

Bas: VVS-konsulter n=100

VVS-konsulterna uppger att den typ av info de helst vill ha är av teknisk karaktär, temperaturer, prisbilder m m.

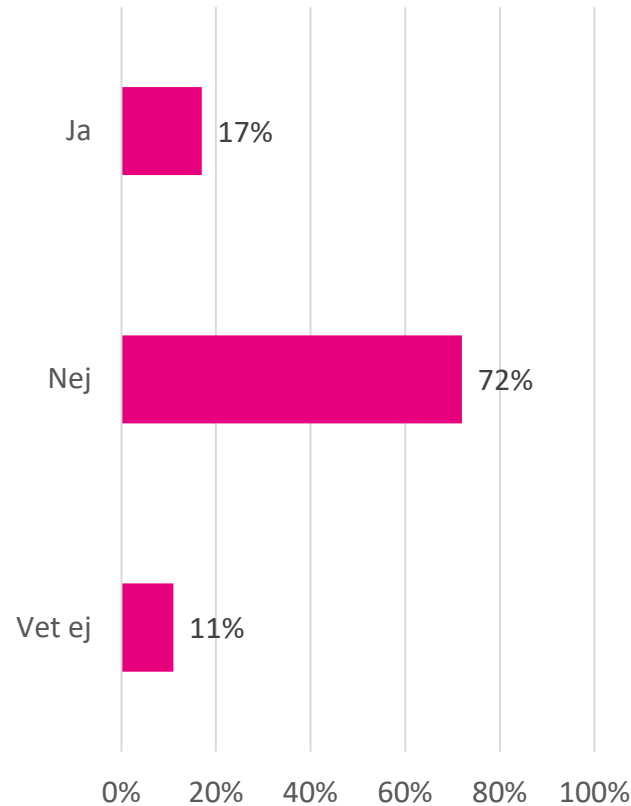
Vilken typ av information skulle du vilja ha från fjärrvärmeleverantörerna?

Bas: VVS-konsulter n=100

Sju av tio VVS-konsulter uppger att fjärrvärme inte är ett argument för att vinna ett uppdrag.

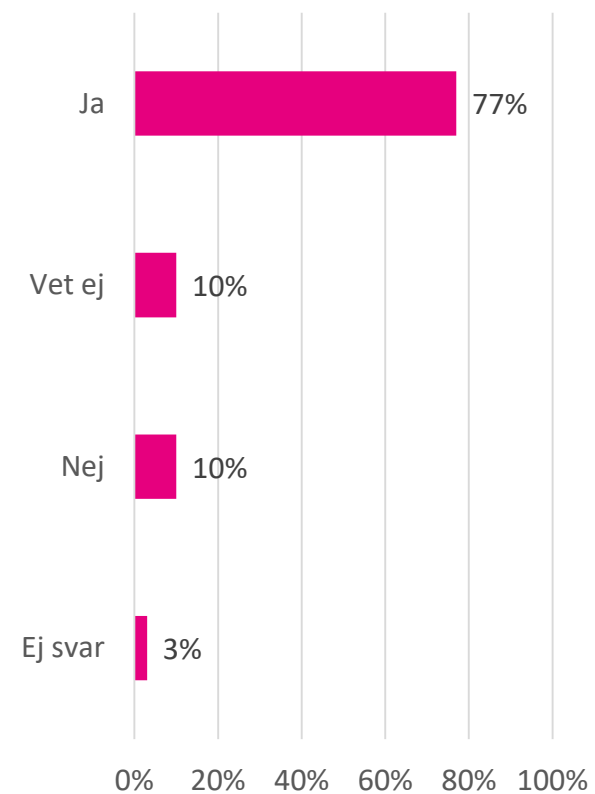
Kan fjärrvärme vara ett argument för att vinna ett uppdrag för er?

Bas: VVS-konsulter n=100

Tre av fyra VVS-konsulter uppger att fjärrvärme är ett miljövänligt uppvärmningssystem.

Skulle du säga att fjärrvärme är ett miljövänligt uppvärmningssystem?

Bas: VVS-konsulter n=100

Sammanfattning

- VVS-konsulterna projekterar i genomsnitt 46 projekt per år och har mycket god kunskap om fjärrvärme. De projekterar alla möjliga typer av fastigheter men bostäder främst.
- VVS-konsulterna är en mycket viktig målgrupp. De är tidigt inne i processen och är i stor utsträckning med och ger råd inför valet av värmesystem.
- För det mesta uppger de att det faller sig naturligt vilket värmesystem man rekommenderar. Finns det ett utbyggt fjärrvärmenät så ansluter man sig nästan per automatik. Är det däremot mindre fastigheter, tex enfamiljshus, så är det värmepump som dominerar.
- Om det inte är ekonomiskt självklart vilket man ska välja för ett projekt så gör VVS-konsulterna en uträkning som ger kunden beslutsunderlag. Kunden väljer då ofta det billigare alternativet.
- Värmepumpen är på totalen något vanligare att VVS-konsulterna har i sin ”portfölj” av värmesystem, men när vi frågar dem som projekterar fjärrvärme plus minst ytterligare en värmekälla, så dominerar fjärrvärmen ändå. Troligen kopplar man inte alltid in en VVS-konsult när man bygger mindre boenden. De blir inkopplade på uppdrag som kräver deras expertis och därför blir fjärrvärmen vanligast förekommande när de har flera olika värmesystem att projektera.

Sammanfattning, forts

- VVS-konsulterna uppger också att det är viktigt att ta hänsyn till fastighetens beräknade livslängd när man ska bestämma sig för värmesystem. Värmepumpar måste bytas/servas med jämna mellanrum medan fjärrvärmen är mer underhållsfri. Dock är det svårare att förutse prisutvecklingen på fjärrvärmen och det finns inlåsnings effekter som man inte gillar.
- VVS-konsulterna uppger att det är kunden som till syvende och sist bestämmer vilket uppvärmningssystem fastigheten ska ha, men det är lika ofta VVS-konsulter, kunden och byggherren som först föreslår värmesystem. Ofta tas beslutet efter en kostnadskalkyl där VVS-konsulten räknar fram det billigaste alternativet.
- Kostnaderna är den viktigaste faktorn för val av uppvärmningssystem uppger VVS-konsulterna. Att man saknar fjärrvärmenät i närheten är det största hindret.
- Den främsta fördelen med fjärrvärme är enkelheten att sköta anläggningen och att det är driftsäkert. Den främsta nackdelen med fjärrvärme är den monopolliknande situation många anser råder vid fjärrvärme.

Reflektioner

- Hur bra är fjärrvärmelieferantören/kommunerna på att berätta om utbyggnadsplaner av fjärrvärmenät?
”De borde upprätta kartor som visar att här kommer vi snart att bygga ut, här kan vi bygga ut om vi får ekonomi på det, här kommer vi inte att bygga ut inom de kommande 20-30åren.” Kanske går man miste om många kunder bara av den anledningen?
- Flera VVS-konsulter menar att man ofta kan kombinera fjärrvärmesystem med värmepump. Fjärrvärmen för grundvärme och värmepump för kyla och stödvärme. Kanske bli bättre på att visa på hur man kan kombinera systemen i de fall man har värmepump trots att fjärrvärmen finns framdragen.
- 10% av VVS-konsulterna tycker att investeringskostnaden är för hög. Kan man göra fjärrvärmen mer prisvärd genom att ta hänsyn till livslängd, mindre underhåll mm? Ni borde erbjuda er att gå igenom VVS-konsulternas kalkyler med ”era ögon” för att se om allt är inräknat.
Flera skriver i öppna svar att det oftast blir dyrare än beräknat med värmepump när det gäller drift och underhåll.
- Monopolställningen är den främsta nackdelen men kan man komma överens om långsiktig prissättning på fjärrvärmen? Tex kopplat till rådande elpris som påverkar värmepumpkostnaden. ”Detta pris får ni de kommande 30 åren.”
- VVS-konsulterna verkar inte se val av värmekälla som ett konkurrensverktyg i deras jobb, de tar vad som är lämpligast utifrån en rad olika faktorer. Med allt annat lika så borde miljöargument, driftsäkerhet, enkelhet också värderas?
- En del pekar på att det som eldas kan vara ett problem för fjärrvärmen. Kan man vara mer transparent och berätta om vad som får förbrännas i kraftvärmeverken?